

Історичні аспекти діяльності Підкомісії з товарознавства і торговельного підприємництва як правонаступниці НМК з торгівлі (1993 – 2013 рр.)

Світові цивілізаційні процеси, здобуття незалежності України спонукали до вдосконалення традиційної моделі підготовки фахівців у системі вищої освіти на засадах формування та розвитку особистісних здібностей, забезпечення фундаментальних та професійних знань молоді, конкурентоспроможності випускників на ринку праці. Реальна потреба підприємництва у фахівцях — товарознавцях нового типу зумовила необхідність підвищення рівня науково-методичної готовності вищої школи до виконання соціального замовлення.

На реалізацію державної політики в галузі освіти у 1992 році Міністерством освіти України сформовано науково-методичні комісії з напрямів підготовки, завданнями яких стало надання методичної підтримки ВНЗ з питань:

- удосконалення науково-методичного забезпечення навчально-виховного процесу;
- розроблення галузевих стандартів вищої освіти та їх варіативних компонент;
- підвищення потенціалу науково-методичного забезпечення у вищій школі;
- оцінювання стану і тенденцій розвитку освітніх технологій, науково-навчальної літератури;
- організації і методів забезпечення практичної підготовки студентів тощо.

I етап (1993 – 2001 рр.)

Перший склад НМК об'єднав 5 ВНЗ:

- Київський національний торговельно-економічний університет (КНТЕУ);
- Донецький національний університет економіки та торгівлі ім. М. Туган-Барановського (ДонНУЕТ);
- Львівську комерційну академію (ЛКА);
- Полтавський університет економіки і торгівлі Укоопспілки (ПУЕТ);
- Харківський державний університет харчування та торгівлі (ХДУХТ);
- Українську академію друкарства (приєдналася у 1996 р.).

СКЛАД НМК З ТОРГІВЛІ ТА ПІДКОМІСІЇ З ТОВАРОЗНАВСТВА І ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІД- ПРИЄМНИЦТВА (1993 р.)

- 1 Київський національний торговельно-економічний університет
- 2 Донецький національний університет економіки та торгівлі ім. М. Туган-Барановського
- 3 Полтавський університет економіки і торгівлі Укоопспілки
- 4 Харківський державний університет харчування та торгівлі
- 5 Львівська комерційна академія
- 6 Українська академія друкарства (з 1996 р.)

Перше засідання НМК відбулося у квітні 1993 р. на базі КНТЕУ.

- Обговорено концепцію підготовки фахівців, яку було впроваджено упродовж наступних 3-4 років роботи;
- Визначено і затверджено перелік спеціальностей з напрямку «Торгівля».

Розроблено:

- усі складові державних стандартів вищої освіти першого покоління: освітньо-кваліфікаційні характеристики (ОКХ), освітньо-професійні програми (ОПП), засоби діагностики знань студентів;
- типові навчальні плани з торговельних напрямів;
- типові програми навчальних дисциплін;
- методичне забезпечення навчального процесу у вищій школі.

Засідання		
<i>№ протоколу</i>	<i>Дата</i>	<i>ВНЗ</i>
1	07.04.1993	Київський національний торговельно-економічний університет
2	17.11.1993	Київський національний торговельно-економічний університет
3	26.05.1994	Київський національний торговельно-економічний університет
4	15.11.1994	Київський національний торговельно-економічний університет
5	15.05.1995	Київський національний торговельно-економічний університет
6	18.12.1995	Київський національний торговельно-економічний університет
7	14.03.1996	Київський національний торговельно-економічний університет
8	06.12.1996	Полтавський університет економіки і торгівлі Укоопспілки
9	15.05.1997	Донецький національний університет економіки та торгівлі ім. М. Туган-Барановського
10	11.12.1997	Харківський державний університет харчування та торгівлі
11	16.04.1998	Львівська комерційна академія
12	10.12.1998	Київський національний торговельно-економічний університет
13	20.05.1999	Донецький національний університет економіки та торгівлі ім. М. Туган-Барановського
14	04.11.1999	Полтавський університет економіки і торгівлі Укоопспілки
15	26.05.2000	Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
16	15.11.2000	Львівська комерційна академія
17	11.04.2001	Харківський державний університет харчування та торгівлі

II етап (2001 – 2006 рр.)

Позначився радикальними перетвореннями, які відображали тенденції інтенсивного міжнародного руху зі створення єдиного Європейського простору вищої освіти, сприяли прийняттю нової моделі організації навчального процесу на принципах Болонських ініціатив.

У складі НМК 12 ВНЗ. Приєдналися:

- Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля;
- Національний університет будівництва і архітектури;
- Луцький державний технічний університет;
- Чернігівський державний технологічний університет;
- Рівненський інститут слов'янознавства КСУ;
- Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ.

СКЛАД НМК З ТОРГІВЛІ ТА ПІДКОМІСІЇ З ТОВАРОЗНАВСТВА І ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА (2003 р.)

- 1 Київський національний торговельно-економічний університет
- 2 Донецький національний університет економіки та торгівлі ім. М. Туган-Барановського
- 3 Полтавський університет економіки і торгівлі Укоопспілки
- 4 Харківський державний університет харчування та торгівлі
- 5 Львівська комерційна академія
- 6 Українська академія друкарства
- 7 Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля
- 8 Чернігівський державний технологічний університет
- 9 Рівненський інститут слов'янознавства КСУ
- 10 Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
- 11 Луцький державний технічний університет
- 12 Національний університет будівництва і архітектури

Засідання		
<i>№ протоколу</i>	<i>Дата</i>	<i>ВНЗ</i>
18	29.10.2001	Київський національний торговельно-економічний університет
19	19.06.2002	Донецький національний університет економіки та торгівлі ім. М. Туган-Барановського
20	01.12.2002	Донецький національний університет економіки та торгівлі ім. М. Туган-Барановського
21	07.04.2003	Харківський державний університет харчування та торгівлі
22	04-05.12.2003	Київський національний торговельно-економічний університет
23	09.04.2004	Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
24	07.10.2004	Донецький національний університет економіки та торгівлі ім. М. Туган-Барановського
25	15.04.2005	Донецький національний університет економіки та торгівлі ім. М. Туган-Барановського
26	26.10.2005	Харківський державний університет харчування та торгівлі
27	27.04.2006	Львівська комерційна академія

Розроблено і затверджено повний комплект галузевих стандартів вищої освіти другого покоління, які пройшли адаптацію та довели на практиці свою професійну виваженість упорядкованою структурою навчання.

Підготовлено програми нормативних навчальних дисциплін за спеціальностями напряму «Торгівля».

Розпочато підготовку та видання електронних посібників і підручників.

III етап (2006 – 2013 рр.)

13.12.2006

Постановою Кабінету Міністрів України № 1719 затверджено новий перелік напрямів підготовки фахівців ОКР бакалавра, згідно з яким напрям «Товарознавство і торговельне підприємництво» віднесено до галузі знань «Економіка та підприємництво».

08.05.2007

Відповідно до наказу МОН України № 363 створено Підкомісію з товарознавства і торговельного підприємництва НМК з економіки та підприємництва.

09.11.2010

Наказом МОН України № 1067 введено новий перелік спеціальностей підготовки фахівців з товарознавства освітньо-кваліфікаційних рівнів «спеціаліст», «магістр», розроблений з урахуванням пропозицій Підкомісії.

2009 – 2012 рр.

Науковцями – членами Підкомісії з товарознавства і торговельного підприємництва вперше в Україні

- створено повний комплект галузевих стандартів вищої освіти нового покоління, побудованих на компетентнісному підході з урахуванням вимог ЄКТС:
- «Освітньо-професійну програму» (ОПП) підготовки бакалавра з напрямку «Товарознавство і торговельне підприємництво»;
- «Освітньо-професійну програму» (ОПП) підготовки спеціаліста зі спеціальностей 7.03051001 «Товарознавство і комерційна діяльність», 7.03051002 «Товарознавство та експертиза в митній справі», 7.03051003 «Експертиза товарів та послуг», 7.03051004 «Управління безпечністю та якістю товарів», 7.03051005 «Організація оптової та роздрібної торгівлі»;

- **«Освітньо-професійну програму» (ОПП) підготовки магістра** зі спеціальностей 8.03051001 «Товарознавство і комерційна діяльність», 8.03051002 «Товарознавство та експертиза в митній справі», 8.03051003 «Експертиза товарів та послуг», 8.03051004 «Управління безпечністю та якістю товарів», 8.03051005 «Організація оптової та роздрібної торгівлі»;
- **«Вимоги до спеціалізованих лабораторій та кабінетів»** як складова ОПП підготовки бакалавра, спеціаліста, магістра;
- **«Засоби діагностики якості вищої освіти. Вимоги до державної атестації» бакалавра** з напрямку «Товарознавство і торговельне підприємництво»;
- **«Засоби діагностики якості вищої освіти. Вимоги до державної атестації» магістра** зі спеціальностей 8.03051001 «Товарознавство і комерційна діяльність», 8.03051002 «Товарознавство та експертиза в митній справі», 8.03051003 «Експертиза товарів та послуг», 8.03051004 «Управління безпечністю та якістю товарів», 8.03051005 «Організація оптової та роздрібної торгівлі»;
- **«Освітньо-кваліфікаційну характеристику» (ОКХ) бакалавра** з напрямку підготовки «Товарознавство і торговельне підприємництво»;
- **«Освітньо-кваліфікаційну характеристику» (ОКХ) спеціаліста** зі спеціальностей 7.03051001 «Товарознавство і комерційна діяльність», 7.03051002 «Товарознавство та експертиза в митній справі», 7.03051003 «Експертиза товарів та послуг», 7.03051004 «Управління безпечністю та якістю товарів», 7.03051005 «Організація оптової та роздрібної торгівлі»;
- **«Освітньо-кваліфікаційну характеристику» (ОКХ) магістра** зі спеціальностей 8.03051001 «Товарознавство і комерційна діяльність», 8.03051002 «Товарознавство та експертиза в митній справі», 8.03051003 «Експертиза товарів та послуг», 8.03051004 «Управління безпечністю та якістю товарів», 8.03051005 «Організація оптової та роздрібної торгівлі»;

- розроблено та затверджено 26 програм навчальних дисциплін нормативної частини ОПП підготовки бакалавра, 36 програм нормативної частини ОПП підготовки спеціаліста і магістра. Програми видані у 3-х томах за відповідними ОКР.

2013 р.

150 навчальних закладів різних рівнів акредитації готують фахівців з товарознавства.

У складі НМК 21 вищий навчальний заклад

СКЛАД НМК З ТОРГІВЛІ ТА ПІДКОМІСІЇ З ТОВАРОЗНАВСТВА І ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІД- ПРИЄМНИЦТВА (2013 р.)

-
- 1 Київський національний торговельно-економічний університет
 - 2 Донецький національний університет економіки та торгівлі ім. М. Туган-Барановського
 - 3 Полтавський університет економіки і торгівлі Укоопспілки
 - 4 Харківський державний університет харчування та торгівлі
 - 5 Львівська комерційна академія
 - 6 Українська академія друкарства
 - 7 Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля
 - 8 Чернігівський державний технологічний університет
 - 9 Харківська державна академія технології та організації харчування
 - 10 Рівненський інститут слов'янознавства КСУ
 - 11 Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
 - 12 Хмельницький торговельно-економічний коледж КНТЕУ
 - 13 Львівський інститут економіки і туризму
 - 14 Національний університет будівництва і архітектури
 - 15 Одеський державний економічний університет
 - 16 Одеська національна академія харчових технологій
 - 17 Національний аерокосмічний університет ХАІ
 - 18 Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ
 - 19 Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
 - 20 Національний університет харчових технологій
 - 21 Міжгалузевий інститут післядипломної освіти НТУУ «ХПІ»

Засідання		
№ протоколу	Дата	ВНЗ
28	17.10.2006	Луцький державний технічний університет
29	25.04.2007	Харківський державний університет харчування та торгівлі
30	20.11.2007	Полтавський університет економіки і торгівлі Укоопспілки
31	19.05.2008	Донецький національний університет економіки і торгівлі ім. М.Туган-Барановського
32	05.12.2008	Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля
33	05.06.2009	Одеська національна академія харчових технологій
34	06.05.2010	Львівська комерційна академія
35	12.11.2010	Харківська національна академія міського господарства
36	14.09.2011	Львівський інститут економіки і туризму
37	25.05.2012	Чернігівський державний технологічний університет
38	29.11.2012	Полтавський університет економіки і торгівлі Укоопспілки
39	04.06.2013	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
40	18.11.2013	Київський національний торговельно-економічний університет

Питання, що обговорювалися:

- інтеграція освіти, науки і практики в змісті фахових дисциплін;
- зарубіжний досвід підготовки фахівців з товарознавства і торговельного підприємництва;
- розроблення методології проведення олімпіад з фаху;
- напрями діяльності Українського товариства товарознавців і технологів;
- рецензування (розгляд) підручників, навчальних посібників;
- уніфікація підходів до підготовки фахівців;
- наукове наповнення ступеневої підготовки товарознавців.

Видання стандартів та навчально-методичної літератури за 1993 – 2013 рр.

<i>Назва видання</i>	<i>1993-2003</i>	<i>2004-2008</i>	<i>2009-2013</i>	<i>Разом за 20 років</i>
Галузеві стандарти вищої освіти	21	12	21	54
Підручники	31	33	14	78
Навчальні посібники	17	50	44	111
Програми дисциплін	57	42	63 (нормативні навчальні дисципліни)	162

Перспективи:

- упровадження національної стандартної класифікації освіти;
- розроблення галузевої рамки кваліфікацій;
- створення новітньої версії галузевих стандартів вищої освіти.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

УКРАЇНА, 02156 КИЇВ, ВУЛ. КІУТО, 19

ОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ • КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ Т
КОМІСІЯ МОНУ • НАУКОВО-МЕТОДИЧНА КОМІСІЯ МОНУ • НАУКОВ
ОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ • КИЇВСЬКИЙ НАЦІО
КОМІСІЯ МОНУ • НАУКОВО-МЕТОДИЧНА КОМІСІЯ МОНУ
ОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ • КИЇВС
КОМІСІЯ МОНУ • НАУКОВО-МЕТОДИЧНА
ОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИ
КОМІСІЯ МОНУ • НАУКОВО-МЕ
ОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИ
КОМІСІЯ МОНУ • НАУКОВО-МЕ
ОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИ
КОМІСІЯ МОНУ • НАУКОВО-МЕ